

“Tenim un amfiteatre verd que mira al mar”

L'alcalde de Tossa posa en relleu el paisatge, l'entorn i la fesomia actual del nucli urbà per reivindicar un turisme sostenible i desestacionalitzat
La pandèmia els ha colpit, però confia en la recuperació

El passeig amb l'alcalde de Tossa, Ramon Gascons, arrenca cenyint-se força al nom de la sèrie. Sortim del despatx del consistori i, amb el seu cotxe, en menys de cinc minuts ens plantem en ple sender mediterrani, el GR-92, al tram d'Es Xalet Vermell, una de les antigues cases de vinya que en el passat poblaven els entorns del municipi i avui restaurada i habitada tot l'any per un hereu dels antics propietaris. Fa anys que és “el racó de pensar” per a ell i la família, i ara encara més, després de sis mesos a l'alcaldia d'acord amb el pacte tripartit de mandat que el 2019 va subscriure el seu grup, Endavant, amb Junts i ERC. Té com a norma de la passejada, que habitualment fa al vespre, desconnectar dels afers municipals, però ja ha hagut de fer alguna excepció, diu fent broma, com ara quan va haver d'afrontar a través del mòbil la millor manera de quadrar la jornada laboral i els efectius de torn de la policia local el 2022, fa pocs dies.

És un tram planer i ben senyalitzat, una de les apostes de la formació de Gascons per divulgar el patrimoni natural i etnològic. I serveix com a talaia per resseguir el litoral: en dies clars –el de la passejada es va llevar emboirat–, l'alcalde explica que s'hi divisa al sud-oest la Tordera i el Maresme, fins a l'hotel Vela i la muntanya de Montjuïc de Barcelona, i a gregal, la punta de Sant Elm, al terme veí i alhora tan llunyà de Sant Feliu de Guíxols. Els quilòmetres de costa verge o semiverge que envolten la població, diu orgullós, garanteixen unes aigües cristal·lines en platges i cales bona part de l'any.

Gascons, just abans d'arribar al consistori, va encapçalar Amics de Tossa, una entitat sorgida el 1992 que, en plena ofensiva de projectes urbanístics els darrers anys, es va integrar a la plataforma SOS Costa Brava. El darrer pla director urbanístic (PDU) de sòls no sostenibles al litoral, l'any passat, els va posar les coses més fàcils, com ara amb la preservació blindada dels sectors de Giverola i cala Morisca, però creu que han de mantenir-se vigilants: “El PDU ha ajudat molt, perquè ja feia 25 anys que Catalunya era independent de l'Estat en matèria urbanística i no s'havia actuat, però no podem perdre de vista que entorns com el de Tossa són una meravella, i les pressions per edificar-hi sempre hi seran”, reflexiona.

Malgrat això, destaca que el 94% del terme encara és zona boscosa o no urbanitzada, cosa que també suposa un repte en matèria de gestió forestal i manteniment de franges contra incendis. En aquest sentit, una de les novetats que esmenta és el pla de gestió de la urbanització de Sant Grau d'Ardenya, a l'entorn de l'ermita que volen potenciar amb diverses rutes. Amb els termes limítrofs de Santa Cristina d'Aro, Llagostera i Sant Feliu, estan consensuant promoure noves rutes entre Cadiretes i l'Ardenya, “amb potencial per atraure turisme actiu i de natura tot l'any”.

Créixer en la justa mesura Com que, per sort o per desgràcia, no tinc cap parcel·la urbanitzable a Tossa, convinc amb Gascons que és un luxe preservar aquest entorn natural, però li pregunto si hi ha veïns gaire perjudicats, perquè no poden vendre terrenys o bé perquè treballen en la construcció. Diu que els grans desenvolupaments per ara esborrats del POUM “pertanyen a grups privats de fora”. I, pel que fa als paletes i industrials de la construcció, que hi ha un fort mercat de reformes entre les edificacions ja existents.

També d'hotels que, com que han pogut treballar poc durant la pandèmia, han aprofitat per posar instal·lacions

al dia. I mentre resseguim el camí, parlem del sector turístic i de la sotragada de la covid-19 i les restriccions. No la nega, però Gascons veu el got mig ple: “La pandèmia ha reordenat el tauler, però en un municipi en què tenim un amfiteatre verd que mira al mar, oferim benestar, confort i seguretat, tot allò que busca el turista”, destaca. Per a l’any vinent, cal encreuar els dits novament. Els pronòstics depenen ara de l’impacte de la variant òmicron, i de l’actitud d’estats i operadors turístics.

“No ha estat un any bo per als hotels, però la resta de negocis han treballat tot l’estiu i el setembre i l’octubre han estat molt bons”, defensa Gascons. Per compensar, recorda que han mantingut aquest 2021 els ajuts especials a empreses i negocis turístics, i han posat fre a la proliferació d’habitatges d’ús turístic (HUT) en determinades zones del nucli urbà. Aquesta política té una altra derivada, que és mirar de facilitar que els joves de Tossa no hagin de marxar a viure a poblacions de l’interior. Cap a la platja Donem per acabat el recorregut pel sender i davallam cap a la platja. Allarguem la volta fins a travessar la riera, un curs fluvial que ha condicionat històricament la platja, però que alhora l’alcalde celebra que, com que no té cap entrebanc humà pel mig, els garanteix una aportació constant i natural de sorra de gresa. En matèria hídrica, donava per mantenir el consum del poble fa un segle, i ara continua garantint-lo mitjançant diverses captacions, a l’hivern, tot i que el 80% del consum anual prové de l’aqüífer de la Tordera o bé de la dessalinitzadora. En aquest sentit, l’alcalde anuncia que l’ACA invertirà tres milions d’euros en la depuradora local, “de les més velles de la Costa Brava”, per aprofitar aigua depurada per regar zones verdes i netejar carrers, i estudien injectar aigua depurada al curs alt de la riera, per tancar el cicle de l’aigua.

Al front marítim, a l’extrem septentrional de la Mar Menuda, els plans municipals preveuen eliminar properament setze places de zona blava, cosa que permetrà eixamplar la vorera del passeig de Sant Ramon de Penyafort. El passeig marítim i la seva renovació és un dels grans projectes pendents. Com passa en moltes de les 22 poblacions, la llista de demandes desborda la d’actuacions de Costes de l’Estat. No han pogut refer encara diverses cales després del pas del Glòria. Hi ha mancances per riscos de despreniments i en el camí de ronda, però recorren a la senyalització per prevenir riscos i evitar reclamacions que en cas d’accident assenyalin el consistori.

Resseguim el passeig del mar fins als peus de la Vila Vella, el conjunt icònic i més visitat del municipi, i on recentment han recuperat l’antic camí perimetral al voltant de l’antiga església, un auditori a l’aire lliure que cotitza a l’alça en temps de pandèmia, amb una programació cultural que també volen enfortir, des del pla més popular, amb el nou ateneu a l’antic casal parroquial.

Per tancar l’itinerari, ens enfilem una mica per sobre de la vila romana, fins al que serà el nou mirador de Nancy Johnstone. La britànica va ser l’artífex d’un dels primers hotels moderns, a la seva particular Casa Blanca, i va posar Tossa en el mapa internacional, amb indicacions per arribar-hi per carretera des de la frontera o Barcelona –la carretera des de Llagostera, a través de Cadiretes, es feia molt llarga i alguns es pensaven que s’havien perdut i anaven cap al Pirineu en lloc d’arribar la platja–. L’hostalera, pionera, va donar allotjament a nombrosos intel·lectuals, com ara Chagall i Dora Maar, i des de la talaia, tot aprofitant la base formigonada que va servir per extreure una cisterna romana, l’alcalde repassa l’evolució històrica de Tossa: des d’aquella vila rural mil·lenària fins al conjunt fortificat de la Vila Vella, el nucli antic que ha prefigurat el poble actual. Al fons, a l’altre extrem de la vall, la casa Johnstone és ben visible per la seva blancor, i entremig, les cases Servi–exponent racionalista adquirit i preservat pel consistori–, la Zügel i el monument a Ava Gardner a la Vila Vella, testimonis de la transició des de poble mariner cap a estandard turístic i un dels emblemes de la Costa Brava.

Publicat a:

-El Punt Avui. Girona 27-12-2021, Pàgina 20

Font del document:

<http://www.elpuntavui.cat/politica/article/17-politica/2076896-tenim-un-amfiteatre-verd-que-mira-al-mar.html>